

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

5 mei 2008

VERZOEKSCHRIFT

**over de bekwaamheidsbewijzen voor het vak muzikale opvoeding
in de eerste graad van het secundair onderwijs**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door mevrouw Laurence Libert**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, de heer Leo Pieters;

de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de dames Stern Demeulenaere, Laurence Libert, de heer Hans Schoofs;

de heer Dirk De Cock, mevrouw Anissa Temsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heren Paul Delva, Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Luc Martens;

de heer Karlos Callens, de dames Margriet Hermans, Fientje Moerman;

de heren Chokri Mahassine, Ludo Sannen, Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

de heer Kris Van Dijk;

de heer Jef Tavernier.

DAMES EN HEREN,

1. Procedure

Op 31 oktober 2007 diende de verzoeker bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift in over de bekwaamheidsbewijzen voor het vak muzikale opvoeding in de eerste graad van het secundair onderwijs (verzoekschrift nr. 2 (2007-2008)).

Dit verzoekschrift werd op 8 november 2007 ontvangen verklaard door de voorzitter van het Vlaams Parlement en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie. Het verzoekschrift werd aan de commissieleden overgemaakt.

De commissie besprak het verzoekschrift een eerste maal tijdens haar vergadering van 29 november 2007 en besliste om aan de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, bijkomende informatie te vragen over dit verzoekschrift.

De minister bezorgde bij brief van 11 april 2008 een antwoord op het verzoekschrift (zie bijlage).

Op 29 april 2008 kwam de commissie tot een besluit.

2. Inhoud van het verzoekschrift

De verzoeker vraagt dat de bekwaamheidsbewijzen voor het vak muzikale opvoeding in de eerste graad van het secundair onderwijs aangepast zouden worden. Hij wil de erkenning van het diploma licentiaat in de musicologie als een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor het vak muzikale opvoeding in de eerste graad, op voorwaarde dat de houder via een ander diploma aantoont dat hij over voldoende praktische muzikale vaardigheden beschikt. Hij vraagt ook de gelijkschakeling van het diploma kandidaat in de zang met dat van de eerste prijs notenleer, aangezien ze dezelfde vakinhouden inzake notenleer omvatten.

3. Bespreking

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck*, voorzitter, verwijst naar het antwoord van de heer Frank

Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, met bijkomende informatie over het verzoekschrift.

De leden zijn het unaniem eens met de conclusie van de minister en met het voorstel van de voorzitter om het antwoord van de minister aan de betrokkene te bezorgen.

4. Conclusie

De leden gaan niet verder in op het verzoekschrift. Zij zijn van oordeel dat er geen onmiddellijke verdere ingrepen in de regelgeving noodzakelijk zijn.

De verslaggever,

Laurence
LIBERT

De voorzitter,

Monica
VAN KERREBROECK

BIJLAGE

Brief van de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming,
over het verzoekschrift over de bekwaamheidsbewijzen voor het vak muzikale opvoeding
in de eerste graad van het secundair onderwijs

Vlaamse overheid

Ministerie van Onderwijs en Vorming
Departement Onderwijs en Vorming

Arbeidsvoorwaardenbeleid
Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel
Tel. : 02 553 89 47 – Fax : 02 553 89 35

Aan mevrouw Monica Van Kerrebroeck
Voorzitter Commissie voor Onderwijs,
Vorming, Wetenschap en Innovatie

Vlaams Parlement
1011 Brussel

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar / e-mail

telefoonnummer

1F2B8D/muz opv
13cc-0008-0005
datum

Guy De Smet
guy.desmet@ond.vlaanderen.be

02/553.89.29

Betreft: Verzoekschrift van 31 oktober 2007 over de
bekwaamheidsbewijzen voor het vak muzikale opvoeding in de eerste graad van het
secundair onderwijs

Mevrouw de voorzitter,

In het Vlaamse onderwijs is centraal bepaald welke diploma's precies in aanmerking komen om als personeelslid aangesteld te worden. Dat vormt één van de essentiële elementen die bijdragen tot het garanderen van de kwaliteit van het onderwijspersoneel.

Aan dit stelsel van bekwaamheidsbewijzen, dat dateert van 1989, liggen enkele vaste en weloverwogen principes ten grondslag. Zo is een van de algemene regels van het systeem dat 'licentiaten – geaggregeerden voor het hoger secundair onderwijs' (nu: 'master' met een 'bewijs van pedagogische bekwaamheid') geen onderwijsbevoegdheid krijgen op basis van een vereist of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor algemene vakken in de eerste graad. Beschikken over een vereist bekwaamheidsbewijs voor een bepaald vak in een bepaalde graad en onderwijsvorm betekent immers dat men daarvoor specifiek opgeleid is. Pedagogisch-didactisch gezien beschouwt men een 'licentiaat – geaggregeerde' niet als opgeleid om les te geven in de eerste graad secundair onderwijs. De afgestudeerde van de geïntegreerde lerarenopleiding van één cyclus (nu: professionele bachelors in het onderwijs, vroeger: 'regenten' of geaggregeerden voor het lager secundair onderwijs) daarentegen – vanwege hun specifieke opleiding – wel. Men beschouwt 'licentiaten – geaggregeerden' als zijnde opgeleid voor de tweede en derde graad, waarvoor zij dan ook beschikken over een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs.

Op deze regel is inderdaad één uitzondering. Classici die Latijn en Grieks geven, beschikken, zoals de verzoeker ook opmerkt, wel over een vereist bekwaamheidsbewijs in de eerste graad. Deze afwijking op de regel is m.i. terecht, aangezien ook de licentiaatsopleiding klassieke talen voorbereidt op het lesgeven in de eerste graad. Het gaat hier echter duidelijk over een historisch gegroeide uitzondering.

Elke 'licentiaat – geaggregeerde', de classicus uitgezonderd, die in de eerste graad wenst les te geven, kan dit enkel op basis van een 'ander' bekwaamheidsbewijs. Dergelijke aanstelling heeft de volgende kenmerken:

- de aanstelling kan enkel bij gebrek aan houders van het 'vereiste' of het 'voldoende geachte' bekwaamheidsbewijs, te attesteren door het schoolbestuur. A fortiori kan dat enkel, nadat de school haar reffectatie- en wedertewerkstellingsverplichtingen heeft nageleefd;
- de aanstelling kan maximaal voor de duur van één schooljaar;
- deze aanstelling genereert geen voorrang voor andere tijdelijke aanstellingen of benoemingen;
- deze aanstelling kan nooit leiden tot een vaste benoeming;
- de verloning is lager dan deze verbonden aan een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs.

Lesgeven op basis van een 'ander' bekwaamheidsbewijs is dus eigenlijk een uitzonderingssituatie bij gebrek aan kandidaten die wel beschikken over een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs en geeft, zoals de verzoeker stelt, geen enkele zekerheid.

Elk jaar moet niet alleen afgewacht worden of er geen personeelsleden gereffecteerd, dan wel wedertewerkgesteld dienen te worden, maar moet ook in beginsel afgewacht worden of er zich geen andere kandidaten aandienen die wel beschikken over een vereist of een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs, al dan niet beschikkend over rechten op een 'tijdelijke aanstelling van doorlopende duur' bij het schoolbestuur of de scholengemeenschap.

Aangezien men op basis van prestaties gebaseerd op een 'ander' bekwaamheidsbewijs niet benoemd kan worden, komt men ook niet in aanmerking voor een overheidspensioen.

Voor het vak muzikale opvoeding in de eerste graad in het secundair onderwijs zijn diploma's van licentiaat + bewijs van pedagogische bekwaamheid geen vereist bekwaamheidsbewijs en vormen bekwaamheidsbewijzen van het niveau ten minste master + bewijs van pedagogische bekwaamheid geen voldoende geacht bekwaamheidsbewijs. Dit is conform de algemene principes die aan de basis van het stelsel van bekwaamheidsbewijzen voor het secundair onderwijs liggen, zoals hierboven toegelicht.

Als 'licentiaat met bewijs van pedagogische bekwaamheid' liggen de mogelijkheden van de verzoeker echter in de tweede en derde graad van het secundair onderwijs. Reglementair gezien kan een personeelslid perfect volwaardig aangesteld worden, niet alleen op basis van een vereist bekwaamheidsbewijs, maar ook op basis van een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs. De lijst van vakken waarvoor de verzoeker in aanmerking komt en de bijhorende salarisschaal vindt u op <http://www.ond.vlaanderen.be/bekwaamheidsbewijzen>. Men kan verder zoeken in het programma 'BBSO online' voor het secundair onderwijs op 'licentiaat musicologie + BPB', 'ten minste master + BPB' en op 'ten minste PBA + BPB'.

Ook in het deeltijds kunstonderwijs biedt het bekwaamheidsbewijs mogelijkheden in een beperkt aantal vakken in de middelbare en de hogere graad, zie daarvoor het overzicht van bekwaamheidsbewijzen DKO muziek, woordkunst en dans.

Als een schoolbestuur (inrichtende macht, in concreto vaak de directeur) oordeelt dat de houder van een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs over de nodige vakkennis beschikt voor een bepaald vak, kan hij, net zoals op basis van een vereist bekwaamheidsbewijs aangesteld worden zonder dat er bijkomende voorwaarden gesteld worden, voorrangstrechten - ook met het zicht op benoeming - opbouwen en volwaardig aan de gebruikelijke salarisschaal bezoldigd worden.

De verzoeker noemt de huidige regelgeving over bekwaamheidsbewijzen absurd, omdat zij hem belet een carrière als leraar muzikale opvoeding in de eerste graad op te bouwen. Ter illustratie wijst hij op bekwaamheidsbewijzen die wel mogelijk zijn als voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor muzikale opvoeding in de eerste graad, bijv. eender welke professioneel gerichte bachelor + BPB. Daarbij hoort natuurlijk de bemerking dat de aanstelling met dat voldoende geacht bekwaamheidsbewijs maar gebeurt, als het schoolbestuur ervan overtuigd is dat de houder ervan over de nodige vakkennis voor muzikale opvoeding beschikt.

Verder wijst de verzoeker erop dat voor muzikale opvoeding in de eerste graad ook de diploma's van meester in de muziek + BPB in aanmerking komen, nochtans basisdiploma's van academisch niveau. Dat is te verklaren, doordat voor dit vak de specifieke diploma's van het hoger muziekonderwijs steeds al in aanmerking kwamen. Bij de hervorming van het hogescholenonderwijs in het begin van de jaren 1990 werd het hoger kunstonderwijs grotendeels in het onderwijs van twee cycli ondergebracht. Aan de diploma's van meester die daarin afgeleverd werden, werden gelijkaardige lesbevoegdheden verbonden als aan de voorlopers ervan.

De verzoeker stelt wijzigingen voor, die geheel ingegeven zijn door zijn persoonlijke situatie. Zo stelt hij voor om van licentiaat musicologie een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs te maken voor muzikale opvoeding in de eerste graad, maar enkel op voorwaarde dat de houder ervan via een ander diploma aantoonst dat hij/zij over voldoende praktische muzikale vaardigheden beschikt. Met die extra voorwaarde geeft hij zelf aan dat 'licentiaat + BPB' in principe niet thuishoort in de eerste graad. Als zo een extra diploma stelt hij een diploma van kandidaat van een Koninklijk Conservatorium voor.

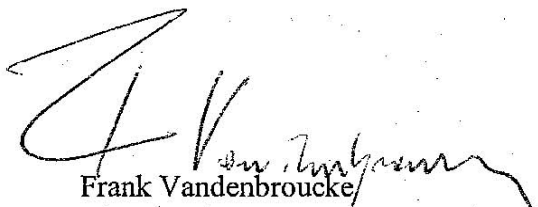
Ook stelt hij voor om het diploma van kandidaat in de zang, een diploma waarover hij zelf beschikt, gelijk te stellen met een diploma van eerste prijs notenleer. Een diploma van kandidaat wordt in het stelsel van bekwaamheidsbewijzen echter nooit als het eigenlijke basisdiploma in aanmerking genomen, omdat het niet om een einddiploma gaat, wat de diploma's van eerste prijs wel waren.

De voorstellen van _____ uitvoeren, zou betekenen dat het algemene principe inzake de graden waar licentiaten in het secundair onderwijs lesgeven, doorbroken wordt. Bovendien zou dan een combinatie van studiebewijzen als bekwaamheidsbewijs in de wetgeving ingeschreven moeten worden, die praktisch op het lijf geschreven is van een individuele leraar.

Mogelijk zijn er ook voor tal van andere algemene vakken in het secundair onderwijs individuele gevallen denkbaar van licentiaten – geaggregeerden die, als uitzondering op de algemene regel, geschikte leraars zouden zijn in de eerste graad. Wellicht staan er echter tegenover elk van deze gevallen ook een hele reeks tegenvoorbeelden, die het algemene principe bevestigen. De huidige territoriumafbakening van leraars, opgeleid voor algemene vakken in de eerste (en tweede) graad van het secundair onderwijs, tegenover leraars, opgeleid voor derde (en tweede) graad van het secundair onderwijs, is een realiteit. De vraag, die op termijn in een grondig inzetbaarheidsdebat met de onderwijspartners bekeken moet worden, is of deze terreinafbakening aan herziening of opheffing toe is.

Ik hoop dat ik u hiermee voldoende heb ingelicht.

Met vriendelijke groeten,

Frank Vandenbroucke
Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming